

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University, Ahmedabad

Term-End Examination : January-2026

Course Name : Spl.B.Ed.

Date : 12-02-2026

Subject Name : માનવીય વૃદ્ધિ અને વિકાસ

Time : 11:30AM TO 01:45PM

Subject Code : SECP-01

Max Marks : 80

પ્રશ્ન-1. નીચેનામાંથી કોઇપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(45)

- (1) વિગોત્સકીનો સામાજિક સાંસ્કૃતિક સિદ્ધાંત સમજાવો.
- (2) એરિક્સનનો મનોસામાજિક સિદ્ધાંતમાં આમિયતા VS એકાંત અને ઉત્પગકતા Vs નિષ્ક્રિયતા વિશે લખો.
- (3) ફ્રોઇડના મનોવિશ્લેષણાત્મક સિદ્ધાંત મુજબ વ્યક્તિત્વ વિકાસની અવસ્થાઓ સમજાવો.
- (4) જન્મ પૂર્વેના વિકાસ પર અસર કરતા પરિબલોની ચર્ચા કરો.
- (5) તરુણાવસ્થાની સમસ્યાઓ વિશે વિસ્તારપૂર્વક ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-2. નીચેનામાંથી કોઇપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(20)

- (1) પૂર્વશાલેય બાળકના માનસિક વિકાસ અને સંકલ્પના વિકાસ વિશે વિગતે લખો.
- (2) નવજાત શિશુના વિવિધ પ્રતિક્ષેપો (Reflexes) વિશે સમજાવો.
- (3) વિકાસમાન બાળક પર સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક પર્યાવરણની અસરો વર્ણવો.

પ્રશ્ન-3. ટૂંકનોંધ લખો (કોઇપણ બે)

(10)

- (1) ગર્ભાવસ્થા (The Fetus Period)
- (2) બાળકના વિકાસમાં 'સ્પર્શ' (Touch) નું મહત્વ
- (3) તરુણાવસ્થામાં 'સ્વ' ઓળખની સમસ્યાઓ

પ્રશ્ન-4. નીચેના પ્રશ્નોનો જવાબ આપો.

(5)

- (1) કેટલાક પ્રકારનું માનસિક પછાતપણું વારસામાં મળેલ કઈ ખામીઓથી આવે છે?
- (2) બુનરના મતે 'સક્રિયતા' (Enactive) તબક્કો ક્યાં સુધી હોય છે?
- (3) ગર્ભાધાન પછી બીજારોપણ ક્યારે થાય છે?
- (4) બાળક ક્યારે આધાર વગર ચાલતાં શીખે છે?
- (5) બુદ્ધિનો વિકાસ કઈ ઉંમર સુધી થતો હોય છે?